

תוכן עניינים

1	שער א': כללי
1	פרק א': מבוא
5	פרק ב': מטרת המכרז
7	פרק ג': הרחבת זכות המעמד והשימוע
9	פרק ד': המכרז וניגוד עניינים במגזר הציבורי
13	פרק ה': פרשנות המכרז
21	פרק ו': כללי ההתערבות בהחלטות הרשות המינהלית
27	פרק ז': עקרונות יסוד בדיני מכרזים
27	1. הגינות
27	2. תחרות בתנאים שווים
30	3. התנהלות תקינה
33	4. עקרון השקיפות
34	5. צדק חלוקתי
34	6. תום-לב
35	7. איסור לקיים משא-ומתן בין המזמין למציעים
35	7.1 העיקרון
35	7.2 הליך תחרותי לאחר ביטול מכרז מאפשר לקיים משא-ומתן עם מציעים
37	8. היעדר חובת המכרז - ניהול משא-ומתן
38	9. תנאי ניסיון ותנאי היצע - מראית פני הצדק
40	10. הליך תחרותי
43	פרק ח': חוזי רשות
43	1. כללי
44	2. חוזי רשות - גופים דו-מהותיים
44	2.1 כללי
44	2.2 על ה"דואליות הנורמטיבית" - "דו קיום של המשפט הפרטי והציבורי"
49	2.3 החלת דיני המכרזים על גופים "דו-מהותיים"
52	2.4 "תאגידים מקומיים" - חובת מכרז
52	2.5 תחולתה של חובת המכרז ביחס להתקשרות של רשות מקומית
53	3. חוזה חכירה ביחסי המנהל והאזרח - חוזה רשות - פרשנות
54	4. פרשנות של חוזי רשות
58	5. על זכות המדינה להשתחרר מחוזה רשות
58	5.1 כללי

5.2 התנהלות הרשות הציבורית במסגרת התקשרויותיה המסחריות בתחום המשפט הפרטי ומעמדה מול הגוף הפרטי (אדם או תאגיד) 62

פרק ט': תובענה לפיצויים שעילתה מכרז 67

פרק י': המכרז ומשטר ההגנה על זכויות עובדי המציע 73

1. כללי 73

2. הלכה פסוקה 73

פרק י"א: סמכות בית-המשפט המינהלי 77

פרק י"ב: הצעה תכסיסנית 79

פרק י"ג: תיאום מכרזים 81

פרק י"ד: מעמדה של הבהרה הניתנת במסגרת סיור קבלנים 83

פרק ט"ו: פרשנותם של תנאי-סף במכרז 85

פרק ט"ז: מכרזים של בעלי תפקידים במימוש נכסים 87

פרק י"ז: מכרזים ועבירות על טוהר המידות - תמצית הלכה 89

1. סגן ראש עיר וממלא מקומו - האיסור הקבוע בסעיף 284 לחוק העונשין הינו לשמור על טוהר המידות של עובדי הציבור ולמנוע מעשים שאינם יאים לעובדי ציבור, אף אם אלה יכולים להיות כשרים כשהם נעשים בין פרט לפרט 89

2. חבר מועצת העיר חדרה מטעם מפלגת ש"ס - לקיחת שוחד; מתן שוחד; אי-פרסום הסכמים - 10 חודשי מאסר מתוכם 5 חודשים לריצוי בפועל וקנס של 40,000 ש"ח 90

3. עובד ציבור בחברת החשמל; מיליון אירו - לקיחת שוחד; במרמה והפרת אמונים של עובד ציבור; בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; בסיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; ברישום כוזב במסמכי תאגיד וגרימה להכללת פרטים מטעים בדו"חות כספיים ובשיבוש מהלכי משפט; אין לשחרר את העורר לחלופת מעצר 92

4. מנהל אגף האספקה ויו"ר ועדת המכרזים של חברת החשמל - שוחד בסך 1.3 מיליון ש"ח; עבירות מס, בגין אי-דיווח על כספי השוחד שקיבל - 6 שנות מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על-תנאי; קנס על-סך 1,750,000 ש"ח או 20 חודשי מאסר תמורתם 93

5. הסדר טיעון ומאסר בפועל לבכירים בחברת החשמל שהורשעו בעבירות שוחד 94

6. עברו הפלילי של המערער - שיקולי ענישה 95

7. הנאשם סייע לשותפו בחברה לתת שוחד לעובד ציבור - מנהל חברת נתיבי ישראל החברה הלאומית לתשתיות תחבורה, אשר שימש גם כיו"ר ועדת המכרזים 95

8. ערעור על זיכויו של המשיב, ראש עיריית פתח-תקווה שהואשם בלקיחת שוחד והפרת אמונים לאחר שמסר עבודה לקבלן ללא קבלת אישור המועצה - הערעור נדחה 96

9. הצדדים הביאו בחשבון שיקוליהם את כלל השיקולים והאינטרסים הצריכים לעניין ועל-כן יש מקום לכבד את הסדרי הטיעון שגובשו ביניהם	99
שער ב': הליכי המכרז	103
פרק א': ההצעה ותנאי המכרז	103
1. כללי	103
2. קביעת אמות-מידה למכרז	105
3. תנאי-סף	106
4. תנאי-סף -"העדפה מתקנת" - "תנאי מיקום"	118
5. הנחה במכרז - אי-בהירות	118
6. מכרז בלתי-חוקי	119
7. חקירה פלילית - פסילת מועמד - תנאי במכרז "יושר והגינות"	119
8. הליך הבהרה שמעניק למציע "מרחב תמרון"	120
9. היעדר תיעוד של הליכי המכרז	121
10. מסמכי המכרז - ברורים ומפורשים	121
11. פסילת חברות זהות	122
12. מגבלת ההתקשרות ברצף	123
13. הגרלה	123
14. קבלת מעטפות באיחור	124
15. זכות העיון	125
16. הארכת מועד להגשת הצעות משופרות במכרז	126
17. צמצום מספר הזוכים האפשריים	126
18. בחינת תנאי הסף מעלה כי הוועדה פעלה כדין	127
19. פרשנות תנאים במכרז : שני כללים חשובים וידועים בדיני המכרזים : האחד, שיש להעדיף פרשנות המקיימת את תנאי המכרז ומרחיבה את מעגל המשתתפים בו. השנייה, מתן משקל, ולו כלשהו, לכוונת ואומד דעת עורך המכרז וכן משקל מסויים לאינטרס הציבורי ולמטרות המכרז	128
20. תנאי המכרז נדרשים להתחייב מאופיו וממהותו של המכרז ולעמוד במבחנים של ענייניות, סבירות ומידתיות.....	128
21. באשר לתנאי סף נפסק כי יש להעדיף פרשנות המקיימת את הצעות משתתפי המכרז על פני פרשנות הפוסלת אותן. גישה זו מתאימה, בשינויים הנדרשים, גם לפרשנות אמות-מידה	128
22. המקרה שבו לא יבוצע ייחוס הנסיון הוא המקרה שבו יש שתי חברות בעלות מרכזי רווח עצמאיים ופעילות נפרדת, הגם שיש זיקה ביניהן.....	128

23.	הלכה למעשה מפרט המכרז אמות-מידה לבחינת איכות ההצעה, ומציין בפירוט את רכיבי המשנה הנבחנים, את משקלם ואת אופן מתן הניקוד, ביחס לרכיבים השונים. אמנם ניתן לפרוט את אמות-המידה לפרטי פרטים ולקבוע אמות-מידה ליישום אמות-המידה עוד ועוד ואין לדבר סוף. דומה שהיקף הפירוט הנדרש אודות אמות-המידה השונות תלוי, בין היתר, בטיבם של הפרטים האמורים, ולא בכל מקרה תיקבע על הרשות חובה מוחלטת לפרסם את מלוא הפרטים ופרטי המשנה.....129
24.	מטרת ועדת המכרזים היתה בחינת הניסיון של המציעים בהתקנת רכיבים טכנולוגיים, בנפרד מהניסיון בשאר עבודות הביצוע. לשם כך, ועדת המכרזים "ניכתה" מהניסיון המקצועי שהוצג עבודות שאינן קשורות להתקנת הרכיבים הטכנולוגיים, כגון עצם סלילת הכביש או עבודות הקמת מבנה. מנגד, ועדת המכרזים כללה בגדר "הרכיב הטכנולוגי" את העבודות והפריטים אשר נדרשים באופן ישיר להתקנה או להפעלה של אותו רכיב טכנולוגי.....130
25.	עתירה מינהלית בה מבוקש להורות על ביטול זכייתה של המשיבה 2 במכרז למתן שירותי איסוף ופינוי פסולת בעיר אופקים, בטענה כי אינה עומדת בתנאי הסף של המכרז.....130
26.	השלמת הצעה ופסילת הזוכה.....132
27.	סטיה מהוראות המכרז - הצעתה של רגא דינה להיפסל בהינתן תצהיר כוזב שצירפה להצעתה, המהווה פגם מהותי בהצעתה שיש בו כדי לפגוע בעקרון השוויון. העניין יוחזר אל ועדת המכרזים אשר תידרש לקבוע זוכה חדש במכרז.....133
28.	הפסיקה הכירה בכך שאמינותו ומעורבותו של מציע בפעילות הפוגעת בטוהר המידות, קל וחומר בקשר להתקשרות קודמת עם מזמין המכרז, הם שיקולים רלוונטיים במסגרת מכלול השיקולים הנבחנים על-ידי ועדת מכרזים.....133
29.	החלטתה של ועדת מכרזים לפסול הצעה בשל ניסיון שלילי קודם, אף שקיומו של ניסיון כזה לא הוגדר כתנאי סף במכרז אלא כאמת-מידה.....134
135	פרק ב': פגמים במכרז.....
1.	שתיקת צד למכרז - שיהוי ומניעות.....135
1.1	כללי.....135
1.2	שיהוי ומעשה עשוי.....136
2.	פגמים במכרז - פגם מהותי ופגם טכני.....138
3.	פגמים מהותיים וטכניים בהלכה הפסוקה.....142
3.1	היעדר מחיר יחידה.....142
3.2	זמני אספקת סחורה לא סבירים, מפרט לקוי.....142
3.3	היעדר חתימה.....143
3.4	כשירות המציע.....145

145	3.5 שגיאות בשלבי המכרז
145	3.6 מועד פתיחה
145	3.7 רישום אצל רשם הקבלנים
145	3.8 טעות קולמוס או אי-בהירות ותיקון
146	3.9 זמני הספקה ושער דולר
146	3.10 דרישות ניסיון
148	3.11 פניה למציע
148	3.12 משוא-פנים
149	3.13 השפעה פוליטית
149	3.14 אי-התאמה בין עותקים
150	3.15 איחור בן דקות מספר
151	3.16 טעות בכתובת למשלוח ההצעה
151	3.17 אי-מילוי טופס הערבות
151	3.18 אי-השתתפות בסיור קבלנים
152	3.19 אי-הגשת מעטפת המכרז לתיבת המכרזים
152	3.20 שינוי שעות ההגשה של ההצעות למכרז
153	3.21 אישור מהנדס שנמסר באיחור
153	3.22 חתימות המציעים אינן על טופס המכרז - טענה לפסלות ההצעה
155	3.23 פגם טכני
155	3.24 פגמים מהותיים
156	4. שינוי תנאי המכרז
162	5. תנאים מוקדמים
163	6. רישומו של מציע על-פי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות
164	7. כושר לבצע עבודה וניסיון קודם
165	8. דגמים ודוגמאות
165	9. התחייבות הכובלת גוף אחר
166	10. ערבות במכרז ופגמים בערבות
166	10.1 כללי
167	10.2 גלגולה של הלכת בית-המשפט העליון
169	10.3 אי-ידיעה על שינוי התנאי - דרישת ערבות צמודת מדד
170	10.4 המרת הערבות בערבות עצמית
170	10.5 ליקוי בתנאי ההארכה ובהגבלתה
171	10.6 ביול ערבות
172	10.7 מסירת מסמך ערבות מקורי
172	10.8 טעות חשבונית
172	10.9 דרישת פירעון הערבות
172	10.10 חישוב הערבות

172.....	10.11 שיעור הערבות.....
173.....	10.12 הקפדה על-תנאי הערבות.....
173.....	10.13 הפקדת מזומנים.....
173.....	10.14 אי-הגשת ערבות בנקאית.....
173.....	10.15 משפט מסייג בערבות.....
174.....	10.16 ערבות פגומה ללא הצמדה.....
174.....	10.17 פגם שנובע מהנחיית יו"ר ועדת מכרזים.....
174.....	10.18 חריג לכלל שפגם בערבות פוסל הצעה-טעות הנלמדת מן הערבות עצמה.....
176.....	10.19 ערבות של חברת ביטוח - איננה ערבות כנדרש במכרז.....
178.....	10.20 תום תקופת הערבות הבנקאית על-פי תנאי המכרז.....
179.....	10.21 ערבות שתוקפה ארוך מן הנדרש - "ערבות מטיבה".....
179.....	10.22 פגם בערבות ופסילת הצעה למכרז.....
181.....	10.23 הלכה פסוקה.....
182.....	11. ניגוד עניינים ופסילת מכרז - קיימות נסיבות בהן אין מקום למסקנה לפיה פעולה בניגוד עניינים מעין זה מביאה לפסלות המכרז או לפסילת המכרז. החלטה בסוגיה זו היא החלטה הדורשת איזון ראוי בין מכלול השיקולים המתנגשים, תוך שקילת עוצמת הפגם, חומרתו ומכלול נסיבות העניין, ואגב בחינה של אמצעים מתונים יותר חלף השימוש בכלל בעניין ניגוד העניינים בצורה קיצונית ובלתי-מאוזנת.....
188.....	12. אין די בהסמכה כללית כדי לאפשר לוועדת המכרזים לשים את שיקול-דעתה תחת זה שיוחד לפי תנאי המכרז לוועדת המשנה המקצועית, כל עוד לא נתקיימו נסיבות חריגות או פגמים משמעותיים בעבודתה של ועדת המשנה שיצדיקו את אותה התערבות. אין די בכך שלועדת המשנה דיעה אחרת כדי לסטות מהמלצת גורם מקצועי שמונה במיוחד למכרז. התנהלות כזו הינה בלתי-תקינה.....
189.....	13. אי-עמידת הזוכה בתנאי הסף במכרז של הניסיון הנדרש בחמש השנים האחרונות.....
189.....	14. משנפל פגם בדרך קבלת ההחלטות דינן להיפסל.....
190.....	פרק ג': התנאים המאפשרים לפטור קבלן זר מתחולת ההסדר הכללי החל על רישום קבלנים.....
191.....	שער ג': תוצאות המכרז.....
193.....	פרק א': "שיטת הממוצע" - מחיר שוק סביר - אי-התחשבות בהצעות פסולות.....
193.....	פרק ב': ההצעה הזולה.....
195.....	1. כללי - מהי ההצעה הזולה.....
195.....	2. פסילת ההצעה הזולה.....
197.....	3. זולות ההצעה אינה גורם מכריע.....
198.....	4. היעדר התחייבות לקבלת ההצעה הזולה.....

201.....	5. כושרו של הזוכה
202.....	6. משא-ומתן להורדת מחיר
203.....	7. פסילת הצעה זולה
204.....	8. התחשבות ביכולת כספית
204.....	9. שרירות-לב הרשות
204.....	10. שימוש לרעה בסמכות
204.....	11. רמת מחירים נמוכה
206.....	12. לא כל הצעה גירעונית במכרז דינה להתבטל
207.....	פרק ג': האומדן.....
213.....	פרק ד': חוות-דעת מקצועית.....
213.....	1. כללי
213.....	2. חוות-דעת מומחה
213.....	2.1 הדין
214.....	2.2 תפקידו של המומחה
214.....	2.3 אימוץ חוות-הדעת
214.....	2.4 מומחה חיצוני
215.....	2.5 חוות-דעת פנימית
217.....	פרק ה': הצעה יחידה במכרז
217.....	1. פסילת הצעה
217.....	2. אפשרות ביטול המכרז
217.....	3. אין לפסול הצעה יחידה רק בשל היותה יחידה
218.....	4. הצעה יחידה וביטול מכרז
219.....	פרק ו': פיצול המכרז
223.....	פרק ז': ניהול משא-ומתן עם מציעים
223.....	1. ניהול משא-ומתן לאחר פתיחת ההצעות
223.....	2. בירור פרטים עם מציע
223.....	3. אימתי אפשרי משא-ומתן
223.....	4. בירור תנאי סתום עם מציע - פסול
224.....	5. שיקול-דעת הרשות המינהלית
225.....	פרק ח': ביטולו של מכרז
225.....	1. כללי
226.....	2. ביטול מכרז ופרסום מכרז חדש
226.....	3. שינוי המכרז וביטולו
228.....	4. ביטול המכרז על-ידי מפרסם המכרז
228.....	4.1 הדין
228.....	4.2 הימנעות מביטול
228.....	4.3 עילות לביטול
235.....	5. ביטול על-ידי בית-משפט
235.....	5.1 פגם מהותי

5.2 פגם מהותי בכל ההצעות שהוגשו במכרז - דחיית עתירה או ביטול מכרז?.....	235
5.3 חלופי הזמן.....	236
5.4 אורכה להגשת הצעות למכרז חרף פגמים בהליכי המכרז שדיים להביא לביטולו של המכרז.....	236
5.5 החזרת המכרז לוועדת המכרזים - חרף הפגמים.....	237
5.6 ביטולו של מכרז לאור סדרה של פגמים בהתנהלותה של ועדת המכרזים ובכלל זה ניהול משא-ומתן בניגוד לדין, היעדר שקיפות, התנהלות פסולה, הפרת עקרון השוויון ועוד.....	238
5.7 טעות בנתונים ועילה לביטול.....	239
5.8 פגיעה בעקרון השוויון - אי-הפעלת סעד הביטול מיידיית - דחייתו לשלוש שנים.....	240
5.9 שאלות הבהרה כחלק מנוסח החוזה - היעדר עילת ביטול.....	242
5.10 ביסוד ביטול המכרז הראשון עמדו שיקולים זרים ולא שיקולים עניינים.....	242
5.11 התערבות בית-המשפט בהליכי מכרז תיעשה בזהירות יתרה.....	243
5.12 אין מדובר בשיהוי בעוצמה שיש בה כדי לגבור על הפגם שנפל בתקינות ההליך המכרזי וככל שנמצא שההליך המכרזי אכן נפגם.....	243
5.13 הביקורת השיפוטית על הליכי מכרזים תיעשה בזהירות יתרה. קביעת תנאי המכרז ותנאי הסף שבו הם עניין שבשיקול-דעת הרשות, ובית-המשפט יטה שלא להתערב בהן. בית-המשפט יתערב אך במקרים ברורים וקיצוניים במיוחד של חריגה ממתחם הסבירות, על-אף שהחלטתו של עורך המכרז לא חסינה מפני ביקורת שיפוטית.....	245
פרק ט': הצעות חלופיות - אינן בתנאי המכרז.....	247
פרק י': "מעין מכרז" - מכרז ביטוח של רשות מקומית.....	249
פרק י"א: מכרזים - הלכה פסוקה.....	253
1. הקפאת תוצאות מכרז פומבי.....	253
2. בקשה לגילוי הסכמי ההרשאה ובקשה למתן צו מענה לשאלון.....	253
3. אמות-המידה אשר נקבע לגביהן במכרז ניקוד.....	253
4. על דיני מכרזים חלות נורמות, הן מהמשפט הפרטי והן מהמשפט המנהלי.....	254
5. תביעה לפינוי מושכר.....	254
6. החלטת השרים והממשלה לחרוג מנבחרת הדירקטורים ולהכיר בכישוריו המיוחדים של מועמד בעל זיקה פוליטית.....	255
7. שאלת עמידתו של המבקש בתנאי הסף שנקבע במכרז בכל הנוגע לניהול תקציב.....	256
8. הקצאת מקרקעין.....	256

9.	קביעת תקופת צינון.....	256
10.	בקשת התובע לגילוי מסמכים ולחילופין לביטול הסדר דיוני.....	257
11.	ביקורת שיפוטית על החלטה מינהלית בתחום דיני המכרזים.....	257
12.	טענה למינוי פוליטי פסול.....	258
13.	מכרז פומבי למתן שירותי פינוי וסילוק אשפה ופסולת.....	259
14.	האם המשיבה עומדת בתנאי הסף הניהולי הנדרש לתפקיד מנכ"ל העירייה?.....	260
15.	פרשנות תנאי המכרז.....	260
16.	סוג המשאיות שעל המציע להחזיק.....	261
17.	אי-עמידה בדרישת הסף לתנאי המכרז.....	261
18.	השתק הגנה.....	262
19.	תיאום בין מתחרים המתמודדים במכרז היא התנהגות אנטי-תחרותית המנוגדת להגיונו של המכרז.....	263
20.	ביטול החלטת ועדת המכרזים.....	263
21.	הפעלת בתי דיור לגיל הזהב.....	264
22.	מחלוקות אודות תוכנו של הסכם ההקצאה.....	264
23.	הפרשנות שיש לתת להוראות המכרז בו מדובר, ובפרט לשאלה כיצד יש לפרש את המונח "מציע".....	265
24.	האם יש מקום לעכב את המשך התקדמות הליכי המכרז עד להכרעה בעתירה?.....	266
25.	פיצויים כספיים בגין הרווח שנמנע עקב שלילת זכייה במכרז.....	266
26.	הקצאת מקרקעי ציבור בפטור ממכרז.....	267
27.	מכרז קופת חולים כללית לאספקת מכשירי שמיעה למבוטחיה....	267
28.	האם כללית שקלה שיקולים זרים?.....	268
29.	גביה ביתר של סכומי הוצאות אכיפה בגין עיקול ברישום ועיקול בפועל של מיטלטלין.....	268
30.	מכרז להפעלת מרכזי טיפול אזוריים לילדים ולבני נוער נפגעי פגיעות מיניות.....	269
31.	מכרז לעריכת ביטוחי העירייה.....	269
32.	אי-קידום בשירות בתי הסוהר.....	270
33.	"חונכות ויטואלית".....	271
34.	האם מידע שהעותר ביקש מדואר ישראל, מהווה פעילות בנושא שירותים כספיים, הנכללת בגדרי הצו ומוחרגת מחוק חופש המידע; או שמא המידע המבוקש לא נכנס לגדרי הצו, באופן שחוק חופש המידע חל לגבי המידע המבוקש?.....	271
35.	מהו פגם מהותי בהתנהלות המציע או הזוכה במכרז?.....	272
36.	מכרז לשיווק 245 יח"ד.....	272
37.	תצהיר כוזב שצורף להצעה, המהווה פגם מהותי בהצעתה שיש בו כדי לפגוע בעקרון השוויון.....	272

273.....	38. זכות העיון של משתתף במכרז
274.....	39. משא-ומתן שנוהל שלא כדין
40.	קווי הנסיעה הנוספים עברו לעותרת עד להודעה חדשה מטעם המשיבה
274.....	1 ולא באופן קבוע
41.	גם לעותר שהצעתו למכרז נפסלה נתונה זכות עמידה ויש באפשרותו לטעון לפגמים שנפלו במכרז או בהצעה הזוכה
275.....	42. היקף ניסיון קודם
276.....	43. מעשה עשוי
276.....	44. "חריג הבלעדיות"
277.....	45. דיני המכרזים ועיקרון השוויון
278.....	46. תכסיסנות אסורה
278.....	47. הקמת ניהול והפעלה של מערך לביצוע בדיקות קורונה
279.....	48. "הצהרת כלי הרכב"
280.....	49. הזכות לרכוש קרקע בפטור ממכרז
280.....	50. אישור כלל ההצעות שזכו
280.....	51. האם נפל פגם בהכרזה על שתי המציעות כזוכות?
281.....	52. דעה קדומה חיובית על הזוכה
282.....	53. מעמד של "זכאית" לצורך קבלת הפטור
282.....	54. תכלית המכרז - שיקום ויציבות תעסוקתית
283.....	55. טעות בניקוד הצעה
283.....	56. בקשה לביטול פסק-דין
284.....	57. עקרון השוויון והחובה לנהוג בקרקעות המדינה באופן שוויוני, כאשר הקצאת קרקע בפטור ממכרז הינה החריג
284.....	58. "מחטף" לצאת מידיית במכרז חדש
285.....	59. בקשה לעיון שרב הנסתר בה על הגלוי
285.....	60. פגם שנפל בזימון לשימוע
286.....	61. תוצאת אי-עמידה בתנאי סף
286.....	62. כלל הוא שבית-המשפט אינו יושב כ"ועדת מכרזים עליונה"
287.....	63. השבת הדיון לוועדת המכרזים
288.....	64. תיקון מסמכי המכרז בדיעבד
288.....	65. חישוב מחיר מגרשי ההקצאה על-פי הממוצע המשוקלל של כלל המגרשים בתכנית שינוי הייעוד
289.....	
291.....	שער ד': פטור ממכרז
291.....	פרק א': כללי
295.....	פרק ב': מכרז חובה ומכרז מרצון
297.....	פרק ג': אימתי חובה לקיים מכרז
301.....	פרק ד': חוק חובת מכרזים ותקנות הפטור
301.....	1. חריגים - סעיף 4 לחוק חובת מכרזים ותקנות הפטור
301.....	2. בדיקת סבירות הפטור

3. מכרז המשך - פטור מפרסום מכרז לפי תקנה 3(4)(ב) לתקנות חובת המכרזים	302
4. פטור ממכרז כ"ספק יחיד", מכוחה של תקנה 3(29) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993	303
5. מהותו ותכליתו של ההליך התחרותי בנסיבות של ביטול המכרז ופטור ממכרז חוזר - תקנה 17(יא) לתקנות חובת מכרזים (ביטחון)	305
6. תחולת חוק חובת מכרזים ודיני המכרזים אף על תאגידיים מקומיים	307
7. דחיית טענה בדבר הפרה של חוק חובת מכרזים	307
8. פרשנות תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת מאזורי עדיפות לאומית), התשנ"ח-1998	309
פרק ה': רכישת שירותים מרשות מקומית על-ידי רשות אחרת ופטור מחובת המכרז הכללית החלה על רשויות	321
שער ה': רשויות מקומיות	323
פרק א': ועדת המכרזים ומועצת העיר	323
1. הדין	323
2. ועדת מכרזים - הליך פגום	324
3. מכרז לאיוש	324
4. חובת ההנמקה של הוועדה	325
4.1 החלטת הוועדה - חובת הנימוק	325
4.2 חובת ההנמקה של החלטת הוועדה	326
5. מועצת העיר	326
6. הצבעה חשאית	327
7. שמיעת האזרח	327
8. ועדת מכרזים וכושרו של מציע. הערכת כושרו של אדם למלא משרה פנויה על-ידי ועדת המכרזים	327
9. הרכב ועדת המכרזים	328
10. שיקול-דעת הוועדה	329
11. שיקולים זרים של ועדת מכרזים או ועדה מייעצת - מועד העלאת טענות נגד תקינות הליך בחירה	330
12. ועדת מכרזים וניגוד עניינים	331
13. ביטול החלטתה של ועדת מכרזים בשל אי-ביצוע פסק-דין של בית-המשפט שחייב התייחסות לעניינים שונים	336
14. לוועדת בוחנים אין סמכות לשנות את תנאי המכרז לאחר שהוגשו ההצעות	336
פרק ב': נוהלים והנחיות פנימיות של גופים ציבוריים	337
1. כללי	337
2. מהו כוחן של הנחיות פנימיות	340
פרק ג': מכרזים לאיוש משרה	345

1. תכלית המכרז לאיוש משרה	345
2. הדין	345
3. חריגים לכלל של איוש בדרך של מכרז פומבי	347
4. מכרז פנימי ומכרז חיצוני	349
5. התנהלות תקינה בהליך איוש המשרה	350
6. מינוי עובדי עירייה ללא מכרז - בטלות	353
פרק ד': מכרזים ברשות המקומית - פטור ממכרז	355
1. מכרז לביצוע עבודה, העברת מקרקעין או טובין	355
2. חוזה ללא מכרז	357
3. האם חייבת עירייה לנהל מכרז לצורך ביצוע עסקת ביטוח?	358
4. במכרז לביטוח הוצעה הצעה עמוסה בהסתייגויות ובשינויים מהותיים	359
5. התקשרות עם עורך-דין - הצורך במכרז	361
פרק ה': הליכי אכיפה נגד הרשות לקיום דיון בבחירת זוכה במכרז	363
פרק ו': מכרזים משותפים	365
שער ו': דמוי מכרז	369
פרק א': מבוא	369
פרק ב': מה בין מכרז ודמוי מכרז	371
פרק ג': ההלכה הפסוקה	373
1. על מכרז חלים דיני המשפט הציבורי והפרטי המחייבים את המדינה לנהוג ביושר	373
2. בעסקאות מסויימות ניתן לנהל משא-ומתן עם המציעים "שהצעותיהם נמצאו מתאימות"	374
3. המדינה רשאית, במקרים מתאימים, להתקשר עם ספקים בדרך של "דמוי מכרז"	375
4. הודעה על דחיית ההצעה - תינתן למציע מוקדם ככל האפשר	377
5. יש לתת לתנאי המכרז פרשנות שאינה נוקשה	378
6. האם חקיקת המגן מהווה חלק מהמערך הנורמטיבי של דין המכרז הציבורי?	379
7. סעדים זמניים	380
שער ז': מכרז סגור	381
פרק א': מבוא	381
פרק ב': מכרז והגרלה	383
פרק ג': מכרז פרטי סגור	385
פרק ד': ההלכה הפסוקה	387
שער ח': מכרז פנימי	391
פרק א': דיני המכרזים והמכרז הפרטי	391
פרק ב': העדפת המכרז הפנימי	395

397	פרק ג': הקפאת מכרז פנימי
399	פרק ד': ההלכה הפסוקה
403	שער ט': סעדים זמניים בענייני מכרזים - תמצית הלכות
403	פרק א': כללי
405	פרק ב': תמצית הלכות
	שער י': מכרזי "מחיר למשתכן" - קבוצות רכישה - הגרלת
435	מקרקעין - בניה במקרקעי ישראל
435	פרק א': מחיר למשתכן
435	1. כללי
436	2. תנאי ההגרלה
442	3. "מחיר למשתכן" - הוצאת מיתחם מקרקעין מההגרלה
450	4. הנפקת תעודת זכאות - תשלום
	5. האם קביעה בתכנית מתאר מקומית כי "לא תתאפשר יציאה לגג"
452	הבניין משמעה גם איסור שימוש בגג
454	6. מכרזי מינהל
456	7. הקצאת המגרש בפטור ממכרז
456	8. מתן המלצות להקצאת קרקע בפטור ממכרז
457	9. הקפאת הוראות הנוהל - בחינה מחדש
457	10. תנאי ההקצאה
	11. האם העותרות זכאיות להמשיך בהפעלת המחצבה והאם המשיבים
	מחוייבים לתת להם הרשאה ורישיון לעשות כן, זאת, על-אף החלטת
458	המשיבה מיום 25.10.20 להפסיק את פעילות המחצבה?
458	12. פטור ממכרז
459	13. הסדרת המערך החוזי בין הצדדים
460	14. הקצאת מקרקעין ללא תמורה
460	15. תנאי ספק יחיד
463	פרק ב': מכרז פומבי - מתחמי בניה צמודי קרקע
473	פרק ג': מכרז לחכירת מגרשים - לבניה למגורים - בני המקום
	פרק ד': מכרז להקמת מבני דיור לקשישים על מקרקעין שבבעלות
479	העירייה
	פרק ה': ביטולו של מכרז (עפולה) לחכירת מגרשים-לבניה עצמית - תיאום
483	פסול - אי-בהירות תנאי
501	פרק ו': קבוצת רכישה - מכרז פומבי לרכישת הקרקע
511	שער י"א: תמצית ההלכה הפסוקה על-פי נושאי המכרז
511	פרק א': מכרזי מקרקעין
525	פרק ב': תיירות ונופש
529	פרק ג': תחבורה
541	פרק ד': בריאות

545..... פרק ה': מדידת מים - אגודות מים - מקורות

549..... פרק ו': פסולת וניקיון

557..... פרק ז': ספורט

561..... פרק ח': עבודות סלילה

565..... פרק ט': מלט ומחצבות

567..... פרק י': מכרזי גביה והעסקת עורכי-דין

571..... פרק י"א: ממגורה

573..... פרק י"ב: שמירה

575..... פרק י"ג: חינוך

583..... פרק י"ד: אנרגיה

585..... פרק ט"ו: בטחון ותעופה

589..... פרק ט"ז: גינון

593..... פרק י"ז: ביטוח

595..... פרק י"ח: מתקני שעשועים

597..... פרק י"ט: דפוס

599..... פרק כ': מכרז במסלול מחיר למשתכן - הצעות לרכישת זכויות חכירה